Dosarul nr. 3ra-439/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – V. Lastavețchi
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – Vl. Clima, A. Malîi, E. Palanciuc

ÎNCHEIERE

08 mai 2020 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:
Președintele completului, judecătorul Maria Ghervas
judecătorii Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea pe Acțiuni „Consocivil”, reprezentată de avocatul Vitalie Enachi,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Consocivil” împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a casat integral hotărârea din 19 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o decizie nouă, prin care s-a respins acțiunea depusă de Societatea pe Acțiuni „Consocivil”, ca neîntemeiată,

constată:

La 08 iunie 2018, Societatea pe Acțiuni „Consocivil” (în continuare SA „Consocivil”) a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” (în continuare IP „Agenția Servicii Publice”) cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, la 29 martie 2018, a depus la Serviciul cadastral teritorial Chișinău al Departamentului cadastru al IP „Agenția Servicii Publice” cererea nr. 0100/18/40097, prin care a solicitat eliberarea copiei dosarului tehnic a bunului imobil cu numărul cadastral xxx, amplasat pe str. Xxx, 100, mun. Chișinău, în perioada când SA „Consocivil” era proprietarul acestuia.

Prin avizul (fără număr și fără dată) cu privire la respingerea executării serviciului solicitat, Serviciul cadastral teritorial Chișinău al Departamentului cadastru al IP „Agenția Servicii Publice” a comunicat despre imposibilitatea executării serviciului solicitat prin cererea nr. 0100/18/40097 din 29 martie 2018.

Autoritatea publică și-a motivat refuzul prin faptul că informația cadastrală poate fi furnizată proprietarului/gestionarului bunului imobil sau reprezentantului acestuia, organelor cu atribuții de control, autorităților administrației publice, executanților lucrărilor cadastrale.

De asemenea, în refuz s-a menționat că furnizorii de informații, posesorii de informații cu caracter personal sunt obligați să protejeze confidențialitatea vieții private a persoanei.

Manifestându-și dezacordul cu avizul privind respingerea executării serviciului solicitat, la 10 aprilie 2018, SA „Consocivil” a expediat în adresa IP „Agenția Servicii Publice” cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea avizului și eliberarea informației solicitate prin cererea din 29 martie 2018.

Prin răspunsul nr. 11/07/166/2018/9614 din 07 mai 2018, recepționat la 15 mai 2018, a fost respinsă cererea prealabilă, din motiv că avizul cu privire la respingerea executării serviciului de eliberare a informației din cadastrul bunurilor imobile (dosar tehnic) din 03 aprilie 2018 este întemeiat.

Reclamanta a considerat neîntemeiat refuzul organului cadastral de a-i furniza informația solicitată prin cererea din 29 martie 2018 și care contravine art.6 alin. (2^3) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, deoarece această informație se referă la perioada în care era proprietar al imobilului.

Organul cadastral neîntemeiat a respins cererea pe motivul protecției datelor cu caracter personal, or, conform articolului 5 alin. (5) lit. b) din Legea privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08 iulie 2011, consimțământul subiectului datelor cu caracter personal nu este cerut în cazurile în care prelucrarea este necesară pentru îndeplinirea unei obligații care îi revine operatorului conform legii.

Dreptul său de a avea acces la informația solicitată prin cererea din 29 martie 2018 este garantat și de art. 10 alin. (1)-(2) din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, care stipulează că persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație. Dreptul persoanei de a avea acces la informații, inclusiv la informațiile cu caracter personal, nu poate fi îngrădit decât în condițiile legii.

Reclamantul SA „Consocivil” a solicitat instanței de judecată admiterea acțiunii; anularea avizului Serviciului cadastral teritorial Chişinău al Departamentului cadastru al IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la respingerea executării serviciului solicitat, ca neîntemeiat si ilegal; obligarea IP „Agenția Servicii Publice” să-i elibereze informaţia din cadastrul bunurilor imobile, şi anume copia dosarului tehnic al bunului imobil cu numărul cadastral xxx amplasat pe str. Xxx, 100, mun. Chişinău, pentru perioada anilor 1997-2005, în care SA „Consocivil” era proprietar al acestui bun imobil, conform cererii nr. 0100/18/40097 din 29 martie 2018.

Prin hotărârea din 19 martie 2019 a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru s-a admis integral acțiunea depusă de SA „Consocivil”.

S-a anulat avizul Serviciului cadastral teritorial Chișinău la Departamentului cadastru al IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la respingerea executării serviciului solicitat în baza cererii nr. 0100/18/40097 din 29 martie 2018.

S-a obligat IP „Agenția Servicii Publice” să elibereze reprezentanților SA „Consocivil” copia dosarului tehnic al bunului imobil cu numărul cadastral xxx din str. Xxx, 100, adică totalitatea actelor și desenelor tehnice întocmite în cadrul lucrărilor cadastrale pe parcursul anilor 1997-2005, cuprinzând toate datele

necesare pentru identificarea bunului imobil și modificările acestuia în procesul exploatării, în aceiași perioadă de timp.

Porțiunile actelor din dosarul tehnic care cuprind secret de stat, secret comercial, informație confidențială despre persoană (date cu caracter personal), vor fi șterse/astupate și înlocuite, după caz, cu sintagmele „secret de stat”, „secret comercial”, „informație confidențială despre persoană” (f.d. 56, 60-68).

Prima instanță a reținut că, în speță, SA „Consocivil” are calitatea de solicitant al informației, iar IP „Agenția Servicii Publice” de furnizor al informației oficiale.

Însă, acțiunile IP „Agenția Servicii Publice” nu întrunesc condițiile „triplului test” al ingerințelor ce pot fi admise în restricționarea dreptului la informație, deoarece ingerința admisă (refuzul prezentării informației), deși este prevăzută de lege și urmărește un scop legitim, este disproporționată și lipsită de necesitate într-o societate democratică.

Judecătoria Chişinău, sediul Centru a notat că, în sensul art. 7 alin. (3) din Legea privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, dacă accesul la documentele solicitate este parțial limitat, furnizorii de informații sunt obligați să prezinte solicitanților părțile documentului, accesul la care nu conține restricții conform legislației, indicându-se în locurile porțiunilor omise una din următoarele sintagme: „secret de stat”, „secret comercial”, „informație confidențială despre persoană”.

Astfel, în cauza dedusă judecății, autoritatea publică nu a probat faptul că prezentarea informației solicitate de SA „Consocivil”, chiar și cu sintagme „secret de stat”, „secret comercial”, „informație confidențială despre persoană”, nu ar oferi garații de protecție a interesului privat sau comercial al unor persoane care au fost menționate cumva în actele dosarului tehnic.

Prin decizia din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a casat integral hotărârea din 19 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o decizie nouă, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SA „Consocivil” împotriva IP „Agenția Servicii Publice” cu privire la contestarea actului administrativ, ca neîntemeiată (f.d. 99, 100-110).

Instanţa de apel a considerat neîntemeiată concluzia primei instanțe, precum că prezenta cauză este guvernată de Legea privind accesul la informație. Or, SA „Consocivil” nu a demonstrat faptul că s-a adresat IP „Agenția Servicii Publice” cu cerere ce ar cădea sub incidența acestei Legi.

SA „Consocivil” a depus o cerere-tip privind prestarea unui serviciu în baza Legii cu privire la cadastrul bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, dar nu în baza Legii privind accesul la informație. Respectiv, această cerere corect a fost examinată de IP „Agenția Servicii Publice” prin prisma Legii cu privire la cadastrul bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998.

Totodată, instanța de apel a apreciat că organul cadastral justificat a refuzat SA „Consocivil” eliberarea informației, deoarece solicitantul nu întrunește condiția de bază – nu este proprietar/gestionar al bunului imobil sau reprezentantul acestuia.

Curtea de Apel a decelat că, potrivit legislației în vigoare, foștii proprietari nu sunt incluși în lista persoanelor cărora le poate fi eliberată copia de pe dosarul tehnic al bunului imobil. Cu atât mai mult, din conținutul cererii nr. 0100/18/40097 din 29 martie 2018 nu rezultă că SA „Consocivil” ar fi solicitat eliberarea copiei dosarului tehnic al bunului imobil cu numărul cadastral xxx, amplasat pe str. Xxx,

100, mun. Chișinău, anume pentru perioada când acesta era proprietar al acestui bun.

La 17 ianuarie 2020, SA „Consocivil”, reprezentată de avocatul Vitalie Enachi a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat împotriva deciziei din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând declararea recursului admisibil, admiterea recursului, casarea integrală a deciziei recurate și emiterea unei decizii noi, prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată depusă de SA „Consocivil” (f.d. 114-119).

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, deoarece raportului material litigios îi sunt aplicabile atât Legea cadastrului bunurilor imobile, cât şi Legea privind accesul la informaţie. Or, cererea nr. 0100/18/40097 din 29 martie 2018 întrunește condițiile stabilite de Legea privind accesul la informație, nefiind necesară îndeplinirea altor formalități specifice care ar determina dacă o solicitare se întemeiază sau nu pe această Lege.

Interpretând în mod eronat legea, Curtea de Apel Chișinău greșit a ajuns la concluzia că din cererea-tip depusă la 29 martie 2018 nu se reține că SA „Consocivil” a solicitat eliberarea copiei dosarului tehnic pentru perioada când era proprietarul acestui imobil. În acest sens nu s-a ținut cont de faptul că autoritatea publică nu a expus nicio obiecţie cu referire la acest fapt.

Astfel, având în vedere că Legea cadastrului bunurilor imobile garantează dreptul proprietarului de a primi informaţia sistematizată din Registrul bunurilor imobile, SA „Consocivii” în solicitarea sa nu putea cere informaţii decât cu privire la perioada în care a deţinut dreptul de proprietate asupra bunului imobil.

Mai mult ca atât, cererea cu privire la eliberarea informaţiei este tipizată şi, în principiu, nu poate reflecta toate aspectele cerinţelor SA „Consocivil”.

Respectiv, la momentul formulării cererii-comandă nr. 0100/18/40097 era imposibil de identificat concret actele pe care SA „Consocivil” intenţiona să le primească, deoarece nu cunoştea exact actele care se regăsesc la dosarul tehnic al bunului imobil. Conform procedurii, după depunerea cererii-comandă, solicitantului i se pune la dispoziţie dosarul pentru ca acesta să poată identifica actele pe care intenţionează să le primească şi, respectiv, i se stabileşte taxa pe care urmează să o achite.

La fel, recurentul a considerat neîntemeiat argumentul invocat de autoritatea publică privind obligaţia de protecţie a confidenţialităţii vieţii private a persoanei în calitate de temei pentru refuzul de a furniza informaţiile solicitate. Or, SA „Consocivil” a solicitat copia dosarului tehnic al bunului imobil pentru perioada anilor 1997-2005, în care a fost proprietar al acestui bun, dar nu pentru o perioadă ulterioară.

În această ordine de idei, SA „Consocivil” a relevat că a solicitat informaţia în baza pct. 3 al nomenclatorului serviciilor şi tarifele acestora, aprobat prin anexa nr. 3 la Ordinul ASP nr. 1 din 19 iulie 2017, temeiurile invocate de organul cadastral întru respingerea cererii sunt aplicabile numai în cazul solicitării informaţiei în procesul lucrărilor cadastrale, ceea ce nu este aplicabil în speţă.

La 28 februarie 2020, IP „Agenția Servicii Publice”, reprezentat de Veronica Calistru a depus referință asupra recursului SA „Consocivil”, reprezentată de avocatul Vitalie Enachi, împotriva deciziei din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin carte a solicitat respingerea acestuia și menținerea deciziei instanței de apel (f.d. 124-125).

Efectuând controlul judiciar al hotărârii contestate prin prisma argumentelor expuse în recurs şi referință, completul de admisibilitate al completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiţie reține că, prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova. Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 01 aprilie 2019.

Potrivit art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs şi de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Astfel, din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată după intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Prin urmare, legalitatea procedurilor, care au urmat după punerea în aplicare a Codului administrativ se vor verifica prin prisma Codului administrativ şi aici instanţa de recurs, cu referire la termenul de depunere a recursului, reține că, în sensul art. 245 alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanţa de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanţa de apel transmite neîntârziat Curţii Supreme de Justiţie recursul împreună cu dosarul judiciar.

Conform art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea recursului se prezintă Curţii Supreme de Justiţie în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanţa de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 16 octombrie 2019 și notificată SA „Consocivil” la 13 ianuarie 2020, fapt confirmat prin avizul de recepție a corespondenței DS2035948757AS (f.d. 113).

SA „Consocivil”, reprezentată de avocatul Vitalie Enachi, în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ, a depus la 17 ianuarie 2020 la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat. Instanţa de recurs consideră că, recurentul s-a conformat prevederilor legale şi a depus recursul motivat în termenul acordat.

Fiindcă fondul cauzei a fost examinat prin prisma Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 şi prevederilor din Codul de procedură civilă, instanţa la soluționarea recursului se va conduce tot de aceste prevederi.

Astfel, examinând temeiurile recursului depus de SA „Consocivil”, reprezentată de avocatul Vitalie Enachi, în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, completul de admisibilitate al completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie consideră că recursul este inadmisibil.

Verificând motivele de casare invocate în recurs, completul atestă că SA „Consocivil”, reprezentată de avocatul Vitalie Enachi, a indicat argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanţa de apel a apreciat înscrisurile probatorii și a constatat circumstanțele cauzei. Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

Conform regulilor din Secțiunea a 2-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procesual, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul de admisibilitate constată că, argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acesta nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432, alin. (2), (3) şi (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile şi alți participanți la proces sunt în drept să declarare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) şi (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcare sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul şi în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor şi libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) şi (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul depus de SA „Consocivil”, reprezentată de avocatul Vitalie Enachi, nu se regăsesc asemenea aspecte.

Completul de admisibilitate menționează că, recursul în cauză conține obiecții de fapt şi de drept, care deja au fost studiate şi verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă SA „Consocivil”, reprezentată de avocatul Vitalie Enachi, şi, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul de admisibilitate al completului specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SA „Consocivil”, reprezentată de avocatul Vitalie Enachi.

Conform art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Consocivil”, reprezentată de avocatul Vitalie Enachi, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul Maria Ghervas

judecătorii Nina Vascan

Victor Burduh